

ják hatalmukat a meghódított területen s akik meg szeretnék állítani az időt a győzelem áldott pillanatában. (I. S.)

A JÁTEK ES PIHENÉS. A játék mindig több, mint pihenés közbeni elfoglaltság. Ösztönös tevékenység, mely minden tapasztalatot megelőz.

A pszichológusok számos elméletet dolgoztak ki a játék lélektanáról. Egyesek egyszerű pihenésnek minősítik, mások a felesleges energiák kiélési formájának tekintik. Nagyon érdekes *Stanley Hall* angol pszichológus atavisztikus elmélete. Szerinte a gyermek játéka keresztül megismétli az emberi faj egész szellemi fejlődését, átmege a nomád-ság, a mezőgazdaság, a kereskedelem fokain, hogy fejlődése végén a modern „ipari“ emberhez jusson el. — *Karl Gross* szerint is a játék előkészítő gyakorlat az érett, felnőtt életre.

A felhozott elméletek szerint a játék komplex; nem lehet sem egyetlen ösztönre visszavezetni, sem egy általános elmélettel megmagyarázni. Míg a gyermeki játék az alapvető életösztönök megnyilvánulása, mint a „főzőcske“ (a táplálkozás) és a „baba“-játék (az anyasági ösztön), addig a lelki érettség s fejlődés bizonyos fokán (13-15 év) a játék jellege szellemi (domino, sakk). Legmagasabb megnyilvánulási formáiban a játék a művészetbe megy át.

A játéknak nagy a jelentősége a nevelés szempontjából. Számos eredményes pedagógiai rendszer alapja a játék. A játék lélektani elemei érvényesülnek a legtöbb szórakozásban s a normális életnek is nélkülözhetetlen előfeltétele. Az alacsonyrendű állatok és a gyengeelméjűek nem játszanak. A munka és szórakozás közti harmonikus egység a szellemi élet egyensúlyának leglényegesebb tényezője.

A ROOSEVELT-KISÉRLET lényege az ipari és mezőgazdasági termelés, valamint a nemzeti jövedelem elosztásának állami ellenőrzése és irányítása. A terv eddigi alakulása két szakaszra osztható. Az első a legfelsőbb bíróság ismeretes ítéletéig terjed. Ebben a szakaszban Roosevelt tevékenysége diktatorikus, a második szakaszban, mely még ma is tart, az állam beavatkozása a gazdasági életbe csak közvetett, amilhez megjegyzendő, hogy jólehet az USA legfelsőbb bírósága alkotmányellenesnek minősítette a Roosevelt-kísérlet gerincét tevő két törvényt (*NIRA* és *A. A. A.*) ezek még ma is mélyreható befolyást gyakorolnak az amerikai gazdasági életre.

A *NIRA*-nak (*National Industrial Recovery Act*) két főcélja volt: 1. egyensúlyt teremteni a kifizetett bér-összeg mennyisége és a termelés összértéke között, amit a belső piac fogyasztó képességének emelésén keresztül próbált elérni; — 2. a munkaadó és munkás közötti viszonyt új alapokra fektetni azáltal, hogy megadta a munkásság szabad szervezkedési jogát. A *NIRA* hatálytalanítása után az 1935-ben hozott Wagner-törvény ezt a jogot továbbra is biztosítja.

Az *A. A. A.* (*Agricultural Adjustment Act*) célja a mezőgazdaság kimentése a válságból a bevetett területek csökkentésével. Ugyanakkor a kártalanításként nyújtott premiumok a mezőgazdasági lakosság vásárlóerejének növelését célozták.

Roosevelt kísérletével kettőt akart: meghaladni a válságot s a prosperitás bizonyos fokán rögzíteni a gazdasági életet. Az első, a belső piac vásárlóképességének emelésével, el is érte: az ipari termelés indexe (1928=100) 54-ről (1933) a múlt év derekán 106-ra szökött. Viszont nem sikerült az amerikai gazdaság fellendülésének állandósítása.